

| גליון 241 |
פרשת מטות מסעי
תשפ"ה

לודמיר

מקושרים לצדיק מאז ועד היום

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של
הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע
סיפורים ותולדותיו, ותולדות זרעו אחריו

שבוע של חיים

מתורתו של רבינו ותלמידיו הק'

פרשת מטות-מסעי

אלה מסעי בני ישראל (לג, א). שמעתי אומרים בשם הרב הקדוש מורנו רבי שלמה קארלינער זצוק"ל, כשנסע לרייסיין מנה כמה מסעות בשם, ואמר: 'אלה מסעי בני ישראל'.

(בית אהרן קכ, ג)

אלה מסעי בני ישראל (לג, א). הרה"ק רבי שלמה מקרלין זי"ע אמר, שלא היה יכול להבין איך איש ישראל אוכל, ביז הער איז אריין געפארן אין דיא מ"ב מסעות (-עד שנסע את המ"ב מסעות) אז הבין. ואח"כ שנתאכסן אצלו אורח, תחב לו המאכל בפיו עם ידיו הק'.

(ברכת אהרן)

והקרייתם לכם ערים ערי מקלט (לה, יא). סיפר חסיד אחד מקאצק לפני הרה"ק הבית אהרן מקארלין זי"ע, מה שאמר היהודי הק' מפרשיסחא להרה"ק מקאצק זצוק"ל, שאפילו יפסקו לו גיהנם ח"ו לא יפחד כל כך, לפי שכתוב (מכות ז'): תלמיד שגלה מגליין רבו עמו, וממילא אהיה עם רבותי - הרבי מלובלין זי"ל והרה"ק מרימנוב זי"ל. ואמר לו הקאצקער זי"ל: רבי, פאר אייך איז דאס קיין גישעפט נישט, איך דארפט סאי וויא נישט אן קומען צי דעם, נאר פאר מיר איז דאס יע נוצליך. וסיים על זה הבית אהרן מקארלין זי"ל: נו, דארף מען דאך זיין א תלמיד.

(כתבי הרה"ק ר' מנשה הכהן רוזנפלד זי"ל)

קדושת הקדוש

אמרים מובחרים, יקרים ומאירים, מתוך הספר 'קדושת הקדוש' הנמצא בשלבי עריכה

חרדה מעני

צריך לירא מהעני כמפני חרב שנונה.

(שמע שלמה השלם והמפואר, ענינים אות קעב)

עיטורי קדוש

אות טו):

"פעם אחת קודם שבת לא היה לו מעות, ובא איש אחד ונתן פדיון רענדיל אחד, ובתוך כך בא עני ונתן לו הרענדיל. אחר כך תיכף ומיד בא ר' שאול ואמר שאין בביתו מעות על שבת, והוא ידע מהפדיון הנ"ל, אמר שהוא כבר איננו. וירץ מלפניו לבקש את העני, והשיגו, ואמר לו: תדעו שאדמו"ר טעה ורצה ליתן מטבע זעקסער אחד, ונתן אדום אחד. ואותו העני היה איש נאמן, אמר לו: תנו לי הזעקסער, ונתן לו חזרה האדום. כשבא לפניו, אמר לו קבלתי חזרה הרענדיל. ובשמעו זאת נתעלף תיכף. ובאו הרבה אנשים עד שהחיו אותו להשיב רוחו. ענה, לקחתם ממני כל החיות שלי במה שלקחתם האדום חזרה, כי זה חיותי. והיה אחר כך טרחות גדולות עד שמצאו העני והחזירו לו האדום."

עוד מסופר (כתבי ר"מ מידנר אות תתקנ):

"הקדוש זי"ע היה מחלק לצדקה כל מה שנמצא אצלו, והיו בני ביתו בעוני ודוחק גדול. ופעם אחת נתיישבו אנשי שלומו שלא יתנו לו מעות, רק שיתנו להרבנית עניני מזונות הנצרך להבית, כדי שלא יהיה לו מה לחלק לעניים. ועבר איזו שבועות שלא היה לו מה לחלק. ואחר כך פעם אחת מצא המפתח מן החדר שהיה המזונות סגורים שמה, וקרא לעניים שיבואו בחצי הלילה, וחלק להם כל מה שנמצא, ולא הניח לבני ביתו אפילו מזון סעודה אחת. ובבוקר באה הרבנית אל החדר ולא מצאה כלום, ונכנסה לפניו ובכתה ואמרה לו: הלא בניך הם עניים כמותם, ואיך חילקת הכל לעניים אחרים ולא הנחת להם כלום? ובדברה עמו התחיל הקדוש להתעלף, והחיו אותו מעלפונגו, ואמר: היא נגעה בי עד נקודת הלב, כי הצדקה הוא נקודת לבו."

חרב שנונה

רבינו בא לעורר בזה, כי כשבא עני לפני האדם, עליו לירא ולחרוד מפניו כמו שמפחדים מחרב שנונה, ויש להיזהר מאוד לתמוך בו ולתת לו די מחסורו וסיפוקו. אם האדם נמנע מלתת לו צדקה, הרי זו סכנה גדולה, בדומה ליחרב שנונה."

מה הקשר, בין העני ליחרב שנונה? על כך מובא ביאור בקובץ שס"ה סעיפים, אמנם לא מצויין שם מיהו המבאר. המאמרים המובאים בקובץ זה, מיוחסים להרה"ק רבי אשר מסטאלין זי"ע, תלמיד רבינו. וכך לשונו:

"הלב צריך להיות מקושר באהבת העני, וויא אין דעם שענסטין [-כמו אל המכובד ביותר]. ובשם רבו [-הרה"ק רבי שלמה מקארלין], אמר: שצריך לירא מהעני כמפני חרב שנונה, רצה לומר: העני מקורו במלכות בחינת יחרב נוקמת, דינא דמלכותא", ע"כ.

הסבר הדברים: ספירת 'מלכות' היא למטה מכל הספירות ומקבלת מכולם. ולכן העני, שאין לו דבר מעצמו ומקבל מאחרים, מקורו במלכות. המלכות נקראת גם יחרב נוקמת מפני שמי שמורד במלך, המלך הורגו בחרב. כך גם לגבי העני: מי שנמנע מלתמוך בו מעורר עליו דינים וסכנה גדולה, ולכן צריך לירא מפניו כמפני יחרב שנונה."

כל חיותו ונקודת לבבו

רבינו היה מופלג מאוד במידת הצדקה, ונהג לחלק לעניים את כל רכושו, עד שביתו נותר ריק מלחם וחי בדחוקות גדולה. ואכן, על רבינו ניכרה חרדה גדולה מפני העני.

וכך מסופר (כתבי ר"י שו"ב מערכת רבינו

על הציון של הקדוש הזה, הוא ממש כמו שעומדים לפניו בחיים חיותו. (רבי אשר מסטאלין)

קחו שותפות בבניית בית הרבי,
ושלחו קוויטל על הציון הקדוש.

התקשרו עכשיו 04-30-10-900

מראות יום ההילולא תשפ"ה

שולחן הטהור של כ"ק מרן אדמו"ר מטשערנאביל שליט"א
באולם החדש 'דעם רבינ'ס זאלי

החסידים מסתכלים במורא על רבם

כ"ק מרן אדמו"ר מטשערנאביל שליט"א
מתפלל מחוץ לציון בליל ההילולא קדישא.
גם צדיקי קמאי היו יראים להיכנס לפנים האוהל הקדוש

כ"ק אדמו"ר מטשערנאביל בקביעת המזוזה ל'דעם רבינ'ס זאלי

מעמד הכנסת ספר התורה
ההיסטורי והמרגש
ב'בית רבינו'
בהשתתפות כ"ק מרן
אדמו"ר מטשערנאביל שליט"א

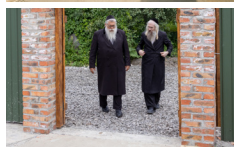
תהלוכת הכנסת ספר תורה בערב שבת ברחובות לודמיר, מראה שלא נראה בלודמיר כ-90 שנה
נדבת ידידינו הרב הראשי של אוקראינה הרה"ק ר' יעקב בלייך שליט"א

ה'שאטל' המיוחד שהסיעה הלוח וחזור את העולים לציון הקדוש, באווירה ובתחושה של 'כמו בחיים חיותו'

סעודת ההילולא באולם 'אח"י ורעי' שנתרם ע"י ידידנו הדגול הרה"ח ר' יוסף אליהו ברנשטיין, לרפואת הילד חיים אריה ירמיהו בן אסתר שיחי

השער החדש 'א' וועג צום רעביק', דרכו ניתן לחצות במהרה מחצר 'בית רבינו' לכיוון הציון הקדוש

מראות מבית רבינו

יהודים שופכים ליבם בשיח ותחנונים בציון רבינו הקדוש המאזין לכל ישראל 'כמו בחיים חיותו'

שומר הציון שניצל

ונכלאו בגטאות, וכחלוף מספר שבועות החל מסע גירוש המוני באמצעות רכבות-משא למחנה ההשמדה אושוויץ-בירקנאו, שם רובם המכריע נשלחו ישירות לתאי הגזים.

בוקר אחד, התעוררו ר' משה שרגא ורעייתו לקול צווחות מקפיאות דם. בפתח הבית ניצבה פלוגת חיילים נאצים ורובים שלופים בידיהם. בחמת זעם ובאכזריות רבה פרצו אל הבית והחלו מנתצים בחימה מכל הבא ליד, ומקללים בשאגות את בעל הבית שנתקף פחד ואימה. ר' משה שרגא, זוגתו וכל בני הבית נגררו באכזריות ובמכות, והובלו לתוך משאית שחנתה על שפת הכביש, משם יסיעו אותם לעבר הרכבת הנוסעת אל המקום הגרוע מכל. לאחר שהוכנסו כבר לתא המטען של המשאית, נמלך לפתע מפקד הפלוגה ואמר לפקודיו: "הלוא היהודי הזה מתגורר בתוך בית הקברות, ואין לו אפשרות יציאה או כניסה אלא דרך השער המקיף את המתחם. נחזיר אותו אל ביתו וננעל את השער, כך לא יוכל להימלט. אחר כך נשוב הנה וניקח אותו ברכב לעבר הרכבות".

הושבו ר' משה שרגא ומשפחתו אל ביתם, ושער בית הקברות ננעל בפניהם על ידי החיילים שגזלו את המפתח מידיהם של ר' משה שרגא.

דממת מוות ריחפה בחלל הבית. מכל עבר נשמעו קולות ויללות אימה של יהודים הנגררים לעבר משאיות המשא. ידעו ר' משה ורעייתו כי הנה סופם קרב ובא וכלתה אליהם הרעה. לפתע פרצה בעלת הבית וזעקה בבכי:

"משה שרגא! הרי כל השנים היית שומרו של ציון הרבי, וסיפקת נרות למאות ואלפים שבאו לשפוך שיח על הציון הקדוש. וכי עתה בעת צרה זו, כשאתה זקוק לדבר ישועה ורחמים עבורך ועבור בני משפחתך, וכי לא יעלה בידך לפעול ישועה וזוהלא?! רץ נא ואל תחשה אל ציונו של הרבי ובקש מאיתו שיצילנו מן הרעה!"

בנשימה טרופה אף ר' משה שרגא וניצב על יד קברו של הצדיק. הניח זוג ידיים רועדות ורוטטות ופרץ בבכי נורא.

"רבי! די רשעים וילן אונו הרגענען!" [רבי, הרשעים רוצים להרגנו!]

"רבי! ראטעווע!" [רבי, הצילנו!]

והנה כשפקח את עיניו, הבחין לפתע במפתח גדול ומוכר מאוד המונח לו בדממה על גבי הציון. הרים ר' משה שרגא את המפתח ונדהם לראות כי זהו המפתח של שער בית החיים. מיד הבין את אשר לפניו. חזר הוא לביתו, ארז מעט בגדים וצידה לדרך, ויימלט במהרה עם כל משפחתו לעבר מקום מסתור, והייתה להם נפשם וחיהם לשלל.

לאחר זמן מה, הצליח בחסדי ה' להגר לארצות הברית עם כל משפחתו, שם האריך ימים והשאיר אחריו דורות ישרים ומבורכים. כל ימי חייו היה שח אודות המפתח ששיגר לו הצדיק כאות הכרת הטוב על פעלו בציון הקדוש.

לרגל הילולת הצדיק **רבי אברהם מקנהעניטש**, האדמו"ר החמישי לבית סטרעטין, מיסודו של **רבי יהודה צבי (הראשון) מסטרעטין**, תלמיד **רבי אורי מסטרעליסק** תלמידו של מרן **רבינו שלמה מקארלין זי"ע**. הסתלק ביום כ"ח תמוז שנת תרע"ז.

הבית הצנוע ונמוך הקומה שבקצה בית הקברות, נדמה היה כחלק בלתי נפרד וכמקשה אחת עם עשרות המצבות המזדקרות להן בדממה. חלונו הרחב של הבית פתוח היה לרווחה ברוב שעות היום, גם בימי צינה ושלג היו תריסיו גלולים כלפי מעלה. ר' משה שרגא, בעל הבית, נצפה היה תמיד עומד ומביט בעיניו הטובות אל האופק הנשקף למול עיניו: עשרות רבות של מצבות זקופות וגבוהות, לצד כאלו הנוטות לצידן מרוב שנים. אך לקבר אחד ויחיד היו עיניו נשואות תמיד, בכל יום ויום במשך שנים רבות:

קברו של הצדיק רבי אברהם מקנהעניטש זי"ע.

רחוב צ'רס הוא שקט יחסית בבירה ההונגרית בודפשט, ונמצא באזור מגורים פסטורלי וטובל בירוק, בצד 'בודה' של העיר. באמצעו של רחוב צ'רס משתרע בית הקברות היהודי העתיק, ובתוכו ממש, מבעד לגדר הברזל הגבוהה - נטוע ועומד בקצהו, ביתו של ר' משה שרגא רך הלב, שומרו הבלתי מעורער של ציון הרבי הקדוש.

שנים רבות ניצב לו ר' משה שרגא על משמרתו ומשרתו הקדושה, ובנאמנותו הכנה למענו ולכבודו של הצדיק הפלאי, פועל הישועות לארץ ולדרים עליה. רבים רבים עולים היו מכל רחבי הונגריה ואף מעבר לה לשפוך שיח ותפילה על הציון.

לא בכדי נעשה מקום שכונתו של הצדיק למפורסם, כי מוחזק היה למוקד ישועות והשפעות מאין כמוהו. וכפי שהעיד לימים כ"ק הרה"ק מסאטמר זי"ע.

משעת בוקר מוקדמת, היה ר' משה שרגא ניצב הכן בביתו, יושב על יד החלון, או עומד על רגליו ומשקיף החוצה, ממתין לבואם של ראשוני העולים לציון הקדוש. מיד עם בואם, שולף היה את המפתח העתיק הגדול מכיסו, וממהר לפתוח את שער בית החיים העתיק והחורק. וכך מעשהו לעת לילה מאוחרת, באותו מבט מלא חרדת קודש ויראה רבה, ינעל את המתחם לקול נקישת המנועל המזהדה היטב בחשכת הליל ההונגרי.

במאור פנים ובלבביות חמימה, מקדם היה ר' משה שרגא את אחיו היהודים, ומגיש היה להם נרות שעווה ארוכים להדלקה על גבי הציון, לכבודו ולעילוי נשמתו של הצדיק, והיה הציון וכל סביבתו גדוש ביהודים רבים נושאים תחינה ותחנון, ונרות רבים דולקים ומרצדים באור יקרות תחת שמש הקופחת בימי קיץ לזהטים, או תחת ריקע קודר בימי חורף סחוף מטר.

ואז הגיעה מלחמת העולם השנייה, וחורבן יהודי אירופה, יקום ה' דמם. עם עלייתו לשלטון של האדמירל מיקלוש הורטי הסתמן מיד אסון ליהודי הונגריה. הורטי היה בעל-ברית נאמן לנאצים, והחל מיידית בפעולות אנטישמיות שכללו את חובת ענידת הטלאי הצהוב.

גם בכל אותם ימים, לא חדלו יהודי הסביבה לעלות ולפקוד את קברו של הצדיק, ולשפוף תחינה ובכי לישועתם והצלתם המהירה של עם ישראל. ור' משה שרגא ניצב ועומד על משמרתו יום יום בחריצות ונאמנות.

כמעט רוב ימיה של המלחמה העקובה מדם, חלפו על יהודי בודפשט והונגריה ונפשם עודנה בכפם, טרם היו להרג ולאבדן כאחיהם יושבי פולין ויתר הערים. אלא שדווקא לקראת סיומה הונף עליהם חרב הכורת האיום.

בחודש אדר שנת תש"ד פלשו חיילי הנאצים להונגריה. יהודי העיר הוצאו מבתיהם על ידי הנאצים ועוזריהם ההונגרים האנטישמיים ממפלגת 'צלב החץ'

ילדי רבינו שלמה

רבי אברהם מקנהעניטש

חסיד סטרעטין מאת רבי אברהם שייחור לעירם למלא את מקום אביו באדמו"רות. אולם מרב אהבתו ומסירותו נותר הוא לשמש ברגנות בקנהעניטש, ומסר את כס האדמו"רות לאחיו ר' יצחק אג'יק.

מה נורא היה עבודת התפלה של הרבי הקדוש, ביגיעה עצומה והתאמצות גדולה, וביקוד אש גדול. אָמנם קולו הקדוש כמעט ולא נשמע בְּעַת הַתַּפִּלָּה, אולם בקרבנו בערה התלהבות הולכת וגוברת, עד שְׁבָכַל פֶּעַם בְּתֵם הַתַּפִּלָּה, הִצְרָךְ לְהַחֲלִיף אֶת כָּל מַלְבוּשָׁיו אֲשֶׁר נִרְטְבוּ מֵרֵב זַעַה וּמֵאֵמָץ. אַחַד מִתַּלְמִידָיו הָיָה רַבִּי אֶהֱרֹן רֵאָטָה בֶּעַל 'שׁוֹמֵר אֲמוּנִים', אֲשֶׁר לָמַד מֵהֶרְבֵּי אֶת עֲבוֹדַת הַתַּפִּלָּה מִתּוֹךְ יָגִיעָה. לְצַד זֹאת חוֹלַל הֶרְבֵּי הַקְּדוּשָׁה, אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים וְיִשְׁעוֹת לֵרֵב, לְהַמּוֹנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁבָּאוּ לְבָקֵשׁ עֲצָה וּגְבֻרָה מִפִּי.

בשנותיו האחרונות עבר הרבי לגור בבִּדְפֶּשֶׁט בְּעֻקְבוֹת מַלְחַמַת הָעוֹלָם הָרִאשׁוֹנָה, וְשָׁם נִטְמַן לְאַחַר פְּטִירָתוֹ בְּיוֹם כ"ח תמוז שנת תרע"ז, והוא בן חמשים בלבד לחייו. זכותו תָּגֵן עֲלֵינוּ.

חידה

מדוע התעלף רבינו הקדוש?

הפתרון לחידה מופיע בעלון זה.

כדי לענות על החידה יש לחיג לקו לודמיר 02-3011122,

להכנס לשלוחות הילדים - שלושה מספר 0,

ולפעל לפי ההוראות. הזוכה יקבל זכי לרכישת מתנה בסך 50 ש"ח.

**את התשובה יש להקליט עד ליום ראשון פרשת דברים
הזוכה לפרשת בקל: אברהם מרדכי ערנסטאל בית שמש**